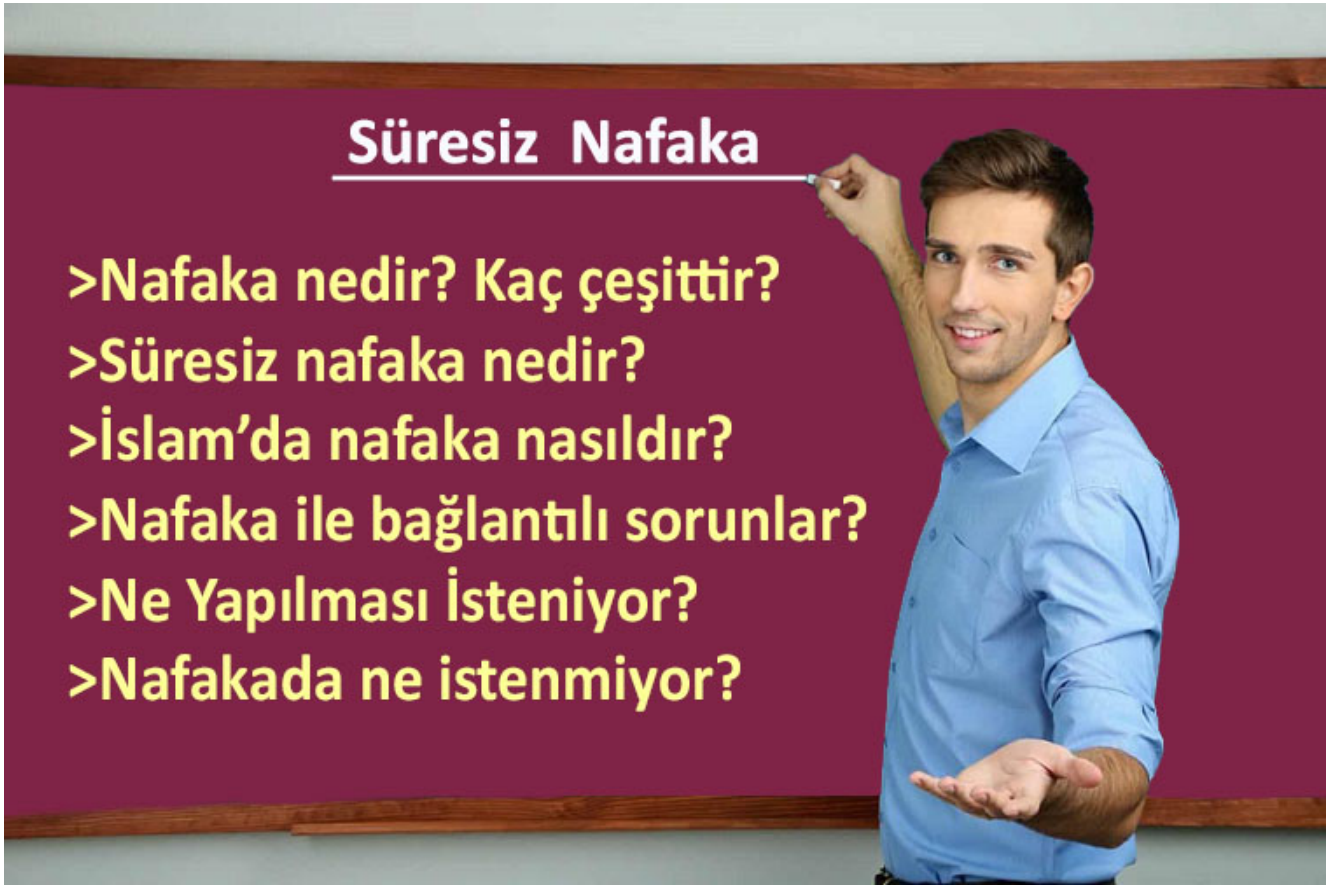

Bir Çırpıda #SüresizNafaka

Soru: Nafaka nedir? Kaç çeşittir?

Cevap: Bir insanın geçinebilmesi için gerekli asgari maddi miktara genel olarak nafaka denir. Türk Medeni Kanununda((TÜRK MEDENİ KANUNU)) 4 çeşit nafaka tanımlanmıştır.

1-Tedbir Nafakası: Madde 169- *"Boşanma veya ayrılık davası açılınca hâkim, davanın devamı süresince gerekli olan, özellikle eşlerin barınmasına, geçimine, eşlerin mallarının yönetimine ve çocukların bakım ve korunmasına ilişkin geçici önlemleri re'sen alır."*

2- Yoksulluk Nafakası: Madde 175- *"Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan malî gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebilir. Nafaka yükümlüsünün kusuru aranmaz."* Yoksulluk nafakasının süresiz bağlanacağı hükmü, yürürlükten kaldırılmış bulunan 743 Sayılı eski Türk Medeni Kanununa ilk defa **1988** yılında eklenmiştir.

3- İştirak Nafakası: Madde 182 - *" ... Velâyetin kullanılması kendisine verilmeyen eşin çocuk ile kişisel ilişkisinin düzenlenmesinde, çocuğun özellikle sağlık, eğitim ve ahlâk bakımından yararları esas tutulur. Bu eş, çocuğun bakım ve eğitim giderlerine gücü oranında katılmak zorundadır. ..."*

4- Yardım Nafakası: Madde 364- *"Herkes, yardım etmediği takdirde yoksulluğa düşecek olan üstsoyu ve altsoyu ile kardeşlerine nafaka vermekle yükümlüdür. Kardeşlerin nafaka yükümlülükleri, refah içinde bulunmalarına bağlıdır. Eş ile ana ve babanın bakım borçlarına ilişkin hükümler saklıdır."*

Soru: Süresiz nafaka nedir?

Cevap: Boşanma davası açıldığında, Hakim re'sen veya taraflardan birinin talebini uygun görmesiyle dava bitene kadar geçim desteği olmak üzere Tedbir Nafakası tayin eder. Dava boşanma ile sonuçlanınca tedbir nafakası genellikle yoksulluk nafakasına çevrilir. 1988 yılına kadar yoksulluk nafakası en fazla 1 yıl bağlanabiliyordu. 1988'de kanun maddesine "süresiz" ifadesi eklenerek ucu açık, vadesi belli olmayan ödeme mahkumiyeti verilebilir oldu. Nafakanın süresiz olmasının doğal sınırı

tarafından birinin ölmesi, nafaka alan kişinin resmen evlenmesi veya yüksek maaşla bir işe girmesidir. Yargıtay'ın son kararlarında asgari ücretle çalışmanın nafakanın kesilmesine neden olamayacağı yer almıştır. Süresiz nafaka alanlar, her yıl nafaka artırım davaları açabilmekte, davayla ilgili her türlü masraf da nafaka ödeyene yüklenmektedir. Nafakasının kesilmesini istemeyen kişiler, sigortasız ve kayıt dışı çalışmakta, başka birisiyle evlenmek yerine resmi nikahsız dost hayatı yaşamaya devam etmektedir. Süresiz nafaka ödemek istemeyen tarafın nafaka iptal davası açarak meşru ve geçerli gerekçeler göstermesi gerekmektedir. Nafaka alanın başka biriyle yaşadığını veya bir işte çalıştığını ispat etmesi gerekir. Ancak gerekli bilgileri araştırması da kişisel bilgilerin gizliliği ile ilgili mevzuat yönünden suç sayıldığı için, kabul görmemektedir. Sonuç olarak, nafaka ödeyen kişi ölene kadar gittikçe artan bir borcu ödemeye mahkum edilmiş olur. Buna Süresiz Nafaka köleliği veya eziyeti diyoruz.

Soru: İslam'da nafaka nasıldır?

Cevap: İslam'da nafaka aslında evlilik içinde önemsenen bir husustur. Erkekler ev ahalisinin nafakasını temin etmekle sorumludur. Ahaliden kasıt karısı ve çocuklarıdır. Ayrıca evinde yaşayan anne-baba gibi büyüklere varsa onlara da bakmak zorundadır. Erkeğin karısına asgari kendi şartları içinde yedirme, giydirme ve barındırma sorumluluğu vardır. Karısı zengin de olsa, fakir de olsa bu sorumluluğu üzerinden kalkmaz. Bir kadının kocasının ölmesi halinde 4 ay 10 gün, boşanması halinde 3 ay 10 gün, hamileyse çocuğunu doğurana kadar başka bir erkekle evlenmesi haramdır yani caiz değildir. Bu zorunlu bekleme süresine **iddet** denilir. Kocasını ölmemişse, boşandığı kadının iddet süresi kadar nafakasını temin etmesi üzerine borçtur. İddet süresi dolunca, kadın artık hür ve başkasıyla evlenebilir durumda olduğundan, eski kocasının nafaka borcu da sona erer. Şayet çocukları varsa 7 yaşına gelene kadar erkeğin rızası ile boşandığı kadının yanında durabilir. Bu süre içinde çocukların nafakasını yani tüm masraflarını karşılamak yine erkeğin borcudur. Çocukların babanın velayetinde olması esastır. ((https://webdosya.diyinet.gov.tr/DiyinetAnasayfa/UserFiles/DiniBilgiler/ilmihal_cilt_2.pdf))

Soru: Nafaka ile bağlantılı sorunlar nelerdir?

Cevap:

- * Boşanma davası açıldığında, aldatan tarafta olsa tedbir nafakası bağlanıyor. Aldatılan eş, boşanmak istediği aldatan eşine bir de nafaka ödemeye mahkum ediliyor.
- * Süresiz nafaka borcu her yıl nafaka artırım davalarıyla çoğaltılıyor. Bu mahkemelerin ortalama 3-4 Bin TL tutan masrafı da nafaka ödeyenin üzerine yıkılıyor.
- * Nafaka alan tarafın işe girmesi ve asgari ücretle çalışması bile nafakanın kesilmesine yeterli görülüyor.
- * Aldatılan taraf, başkasından peydah edilen çocukların iştirak nafakalarını da ödemeye mahkum ediliyor.
- * Nafaka borçlusu ödeme güçlüğüne düştüğünde tazyik hapsine atılıyor. Hapiste geçirdiği sürede borcu işlemeye devam ediyor.
- * Süresiz nafaka mahkumu kişinin sosyal ve ekonomik durumu, sağlığı, yeniden yaptığı evliliğindeki eş ve çocuklarının hakları gözetilmiyor. Vadesi belli olmayan ömür boyu borç ile, 10 günlük evlilikten sonra dahi, 29 yıl süren ve devam eden nafaka mahkumiyeti verilebiliyor. Yatalak veya engelli taraflar nafaka ödemek zorunda bırakılıyor. Bazı vakalarda eski eşin nafakasını ödeyebilmek için 2. eş de çalışmak zorunda kalıyor.
- * Nafaka ödemeleri çocukların üzerinden tehdit amacıyla kullanılıyor. Nafakasını ödeyemeyen tarafa çocukları gösterilmiyor. Bazı durumlarda nafaka ödense bile art niyetle gösterilmediği için, ancak icra yolu ile çocuk görüşleri sağlanıyor. İcra yolu da nafaka ödeyenin ekonomik ve psikolojik yıpranmaya maruz bırakıyor.
- * Uzun süren boşanma davaları ve sonrasındaki nafaka zorlamaları, şiddet ve cinnet nedeni olabiliyor. Cinayet ve yaralamaya psikolojik ortam hazırlıyor.

Soru: Nafaka için ne yapılması isteniyor?

Cevap: Nafakayı etkileyen en önemli hususlardan birisi boşanma davalarının aşırı uzun sürmesidir. Uzun süren davalar tarafların özgürlüklerini kısıtlıyor, ekonomik zorluk yaşıyor, koparılamayan evlilik bağları yüzünden çatışma ve şiddet kaynağı oluşturuyor, kendi düzenlerini kurmalarını geciktiriyor, çocuk varsa onları da kötü yönde etkiliyor. Boşanma davalarında genellikle tedbir nafakasının bağlanması da ayrı bir külfet oluşturuyor. Yani, Türkiye’de evlenmek çok kolay ama boşanmak zor ve uzun sürüyor. Boşanma davalarında hedef süre sınırı konulması, taraflar arasında fiili ayrılık varsa, artık aynı evde yaşamıyorlarsa tedbir nafakasının bağlanması ancak, tedbir nafakasının da yoksulluk nafakası yerine sayılarak en çok 6 ay, hamilelik durumu varsa en çok 1 yıl süreli olması gerekir. Bu süreleri aşan her durumda nafaka ödeyen taraf mağdur edilmektedir. Meşru ve helal bir durum söz konusu değildir. Şayet bu süre dolduktan sonra nafaka alan tarafın ekonomik zorluğu devam ediyorsa TMK 364. maddesi işletilerek üstsoyu ve altsoyunun, yani aile ve akrabasının yardım nafakası ödemesi sağlanmalıdır. Onlar da yoksa veya ödeme zorluğu yaşıyorsa sosyal devletin devreye girerek mağdur tarafa iş, eğitim ve kendisi kazanana kadar maddi yardım desteği verilmelidir.

Soru: Nafakada ne istenmiyor?

Cevap: Tedbir nafakası ayrı, yoksulluk nafakası ayrı hesap edilmemelidir. Mahkemenin uzaması boşanan tarafların kusuru sayılamaz. Maddi külfeti de nafaka yükümlüsüne atılamaz. Fiili ayrılık var ise, tedbir+yoksulluk nafakası toplam 1 yılı geçmemelidir. Aldatan tarafa, her ne şekilde olursa olsun nafaka bağlanmamalı, çocukların velayeti verilmemelidir. İştirak nafakası paralı bakıcılığa dönüştürülmemeli, tarafların velayet gücünü silah olarak kullanması engellenmeli, velayeti elinde tutanın sorumluluk ve masrafları üstlenmesi esas olmalıdır. Şayet geçim zorluğu var ise, iştirak nafakasının arttırımı ile birlikte çocuklarla birlikte geçirilecek süre de arttırılmalıdır. Çocukların ana - baba hakları gözetilmelidir. Nafaka borcunu ödeyemeyen taraflara verilen tazyik hapsi cezası acilen iptal edilmeli, halen bu suç iddiasıyla hapiste tutulanlar salıverilmelidir.

Yoksulluk Nafakasının Süresi Hakkında Twitter Anketi ve Sonuçları